

Авторам фото.

Багшын булан

«АШАТЫН ХҮНЭЭН — НОМ ХУРГААЛ»

(БАГША С. Ц. ЦЫБАНОВАГАН ҮНГЭРГЭЭН КЛАССАЙ ЧАС)

Тем: «Ашатын хүнэн» — хургаал юм, амгалан үүдэн — бодь сэдхэл юм.

Зорилго:
1. Хургаалдай классаа гадархи уншлага дээшлүүлэх.

2. «Урданай юм» уншаж, бодомжлох, үзэх» гэсэн хургаалыг уншахад дүгээр танилсаха.

3. Урданай хори бурнадай засагтай зургаанай хүтэбэрлэний байгууламжтай танилсаха.

4. Ургаданай аймшадай хөөрөөнөө мүнөө үеийн аймаг зургаанай хүтэбэрлэний байгууламжтай танилсаха.

5. Уран зохиолын нинтэ уршаа шанаар тухай онголон тэмдэглэх.

Хэрэглэх зүйлүүд:
1. Бургаалдай түүх бэ. шүүдэл. Ш. Б. Чимитдоржиев. Улаан-Удэ. 1932.

2. «Оюун тухур» гэжэ шашин номноо үүсгэлдүүлэх. 3. Бандан Юмсунов «Хорин 11 эсээн уг изагуур тухай» түүх.

4. Хэблээгээр гараан түүхын шизэ уран зохиолууд. **Ургаданай аймша:** Цыдылов Б. Д. Хорин аймгай захиргаанай соёлой тагнае дааха. Аюушан Г. Д. — Алаагай хургуулины хуралсаалтай талы дааха. Хорин дунда хургуулины багшанар.

Хэблээгээр явса: Самбар дээр хэблээгээр тэмдэглэх. Мүн тус хэблээгээр уршаа шанаа даахан «Түүх» — хүн түрэл.

тэний ашатын харгы, түүмэй жэлэй саанааа сууригдана агы. Түгээжэ, хэблээжэ жаргагдахуй.

тээд эртэ урда сагай түбэд шастир номноо абтаан үгснүд бэшээтэй.

Багшын оролто үгэ:
Бурин урда сагнаа эхилжэ, монгол туургатанай, тэр тоодо бурнадуудайны дунда «Оюун тухур» болон бусад номууд дэлгэрэн хэй байгаа. Тэрэн тухай бидэ 7-дох класса байхдаа, эрх хүнэй 9 шажэ шаар, мүн басаган хүнэй 7 шажэ хургаал тухай хэлсэ хэмдэ. (Энэниие хургаалдаа дабуулх).

Тус шастирнууд гү, али хургаалдай ном хадаа үндэр дээдэ шүтэсэлэй гурималар бэшээтэй, нарин наинуулгатай байгаа. Урданай нинтэ шүтэсэлдэй хургаануудыг хуушай монгол бэшгэ дээр оруулдаг хүн хадаа Бурнадай томо эрхэмтэйдэй нэгэн Ринчин Номтоев байгаа. Мүнөө үедэ түбэд хэлэнхээ сэхэ ород хэлэндэ оршуулдаг пост Байр Дугаров бай.

Мүнөө бидэ номой «Ашатын хүнэн» — хургаал юм, амгалан үүдэн — бодь сэдхэл юм» — гэжэ хургаал мүнүүдэй уршаа тухай тогтоо.

Уршаа бүри хургуулины хургаалдай жэлээ, жэлээ сүүхэ соогоо номоудыг үрлэжэ яваад, 11 жэл соо эрдэм хургаал олоно гэжэ.

Тэрэниие гадна классаа гадархи ном уншажа, мүн бидэ эрдэм болбосорлоо дээшлүүлэхэ ха юм даа.

Мүнөө хургуулинынай библиотекэ Ватомункуева манай классай хургаалдай заншал тухай дүн гаргажа, бэрхэ найнаар, парлар, хэбэр ном уншаан хургаалдыг тэмдэглээд, ном шан барюулха.

Хургуулины библиотекэ карь бурнад шажэ номууд тухай тобшохоноор хөөржэ үгөөд, харуулаад, нүүлхүн дүн гаргажа, хургаалдай шан барюулха.

Багша. Мүнөө «Бургаалдай түүхэ бэшгүүд» гэжэ ном соо Бандан Юмсуновын бэшээн «Хорин 11 эсээн уг изагуур тухай» гэжэ зохиол «Алтан тугуудыг үршөөн тухай» гэжэ хэблээгээр абаад унша.

«1728 оной моотын 29-нэй үдэр үршөөгдэжэ грамотаар Хорин 11 отогой зоидо «Сибирин хилин захаа жасаган сэрэг» гэжэ солот үгжэ. 11 түт хайлаа юм. Эдэй гурбан хуушутай, үргэлжэ алтан хэвтэй, паршаг мэтэ обдолтой, үзүүшэй жадны хэлбэртэй байгаа. Тингээт Алаагай дасанда хэблээгээр байгаа. 1811 оной түүмэр болжэ, тэдэ тугуудай аргаачини шатаахай байна.

1930 оной декабрийн 17-нэй үдэр Алаагай дасанда император Николай Павло.

вич хаанай грамотаар 14 алтан туг хори бурнад зоидо хайрлагдан байна. Анаагай дасанда сан таинжа, арамнай үгүүдээд, оогс бүхэний ахамдаан гарта дээдэ ноёдой гараар тушаагдажа, Хорин Степной Дүүмэдэ асарагдажа, хэбэр наада гурбан хонгогто хонгон түүхэтэй.

Энэни тухан уншахадаа, юм гэжэ ойгонободой? **(Хургаалдан харюу аба.)**

Багша. Эндэ «эхи жагсаагдахан» «хоб», «Степной Дүүмэ», «сан таинжа» гэжэ мотан үгүүдэй уршаа тайлбарлах тухай байгаа. Тингээдэ хөөрхөөн соо гур шухала болохо урданай элдэб тушаалай нэрнүүд «шүүдэл», «зауул», «зайхан», «гуулаа», «тайшаа», «ролова управа», «розначалык», «хотом» гэжэ мэтин үгүүдэй тайлбар үгтэнэ.

Обог, отог — хори бурнадай 11 эсэе бүхэний илгаа. Шүүдэл — манжа хэблээгээр абтаан дундур тушалай нэрэ.

Зайхан — дээгүүр тушаалай нэрэ.

Зауул — дооло зэргын сагта.

Тингээд 1822 онноо урда тэхи үеийн захиргаанай (административ) хургаануудай тухал доро үгтэнэ.

Нойн — Хорин конторо — 14 отог.

Зайхан — Мирской гэр. Огс — 4.6 хотон. Шүүдэл — Хотон — 10 — 12 айл.

1822 ондо граф Сперанский гаргаан «Буса түрлэний захиргаанай устав дүрмэй» ёноор доро үгтэнэ хэмэ харатгы.

Степной Дүүмэ — Родоначальник (Тайшаа).

14 инородно управа — Запхан (гулаа).

103 Родовой управлени — староста (шүүлэнгэ).

15 айл (хотон) — зауул.

Степной Дүүмэдэ мэдэгдэ газарнууд «ведомство» гэжэ нэрлэжэ олоо. Тингээдэ гуулаа гэжэ нэрэ отог гэжэни оройлогс зайханай нэрэ олоно. Ород «голова» гэжэ үгжэно үндэлтэй.

Тойшоол. Энэ уг изагуураагай түүхэ номуудыг номой зүйлүүдэ олоо. Ишлэ-шлэ мэдээсэл алаагай. Мүн ном ошлэни зонон үндэр зорилго уран элэлт тэмдэглэмээр. Тэдэ зохиол шод түрэл арад зононгоо саахан хуушлэ болбо-соролон түлөө болон нахан сэдхэлэ үгээн үндэр эхэ болоттой хүнүүд байгаа.

Урданай эхэ уран бүтээлшэ — зураашад, зохиолшод хадаа бүтэлнүүдэ зоолод нэгэ эхэ найн зорилготойгоор, ямар нэгэ дүйсн дээрээр гү, али эхэ, эхэ бурхадай ажалбуулгын онсо аргаар, үгшээ нэгэ, юртэсын эрээсн хуулигай ёһын эрээсн хаасаран дүүргэдэ ушарын гүн ухаатай. Тимэл хадаа юмун бүхэн оорон хуулигай, шалтагай, хойшоолотой байдаг.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Зауул — 1 хотон.

1822 ондо граф Сперанский гаргаан «Буса түрлэний захиргаанай устав дүрмэй» ёноор доро үгтэнэ хэмэ харатгы.

Степной Дүүмэ — Родоначальник (Тайшаа).

14 инородно управа — Запхан (гулаа).

103 Родовой управлени — староста (шүүлэнгэ).

15 айл (хотон) — зауул.

Степной Дүүмэдэ мэдэгдэ газарнууд «ведомство» гэжэ нэрлэжэ олоо. Тингээдэ гуулаа гэжэ нэрэ отог гэжэни оройлогс зайханай нэрэ олоно. Ород «голова» гэжэ үгжэно үндэлтэй.

Тойшоол. Энэ уг изагуураагай түүхэ номуудыг номой зүйлүүдэ олоо. Ишлэ-шлэ мэдээсэл алаагай. Мүн ном ошлэни зонон үндэр зорилго уран элэлт тэмдэглэмээр. Тэдэ зохиол шод түрэл арад зононгоо саахан хуушлэ болбо-соролон түлөө болон нахан сэдхэлэ үгээн үндэр эхэ болоттой хүнүүд байгаа.

Урданай эхэ уран бүтээлшэ — зураашад, зохиолшод хадаа бүтэлнүүдэ зоолод нэгэ эхэ найн зорилготойгоор, ямар нэгэ дүйсн дээрээр гү, али эхэ, эхэ бурхадай ажалбуулгын онсо аргаар, үгшээ нэгэ, юртэсын эрээсн хуулигай ёһын эрээсн хаасаран дүүргэдэ ушарын гүн ухаатай. Тимэл хадаа юмун бүхэн оорон хуулигай, шалтагай, хойшоолотой байдаг.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэжэ уршаа шанаа даахан мүн хургаалдай үрбэ эрхэмтэйдэ бүтэлнүүдэй гүн бодь сэдхэл гэжэни номуудхаа хэблээгээр ойлгохобди.

Урданай юмэ уншажа, шижлэжэ мэдэ, мүнөөнөө юмэ бодомжлох, аяагджа мэдэ гэж

БУЛТАДАА ХАБААДАЛСАА

ороло
 усад
 дэжэ
 инига,
 дэжэ
 энтээр

 аг,
 стадай
 додог,
 а ар,
 бол
 ерчат,
 ээгын
 эхрэг,
 ны го,
 тэргүү,
 ь тү,
 орол

 митан
 рэйн
 мяхан
 гахай.

лог
ной
шэ
обё

гүдэг	ажал
хүдэг	бар
гүдэг	даа
хүдэг	рил
гүдэг	са
хүдэг	халд
гүдэг	нэгэ
хүдэг	гарал
гүдэг	бүн
хүдэг	шье
гүдэг	бар
хүдэг	үмд
гүдэг	заан
хүдэг	лаж
гүдэг	h
хүдэг	«Гн
гүдэг	тран
хүдэг	галь
гүдэг	тэ
хүдэг	яназ
гүдэг	байл
хүдэг	хойн
гүдэг	биб
хүдэг	зоб
гүдэг	бүх
хүдэг	даж
гүдэг	дөө
хүдэг	хара
гүдэг	урга
хүдэг	хүдэ
гүдэг	Эдэ

В,
ли
ли
ой
ы
т.
т.

гаа хүсөөр шюуһан
ческа бодосуудыг
роһоо трюфель гэнэ
хяаг бэдэржэ олох
тай юм.

Зэрлэг ан, шубу
сэнүүдыг хэрэглэхэ
шые болог — юрэн

В,
ли
ли
ой
ы
т.
т.

дэнэн
муил
шог ё
хөндө
суглар
таа.
Оло
хай ү
хэн ү
сагад
гэдые
но ту
нин ба
Дн

вагай